

Várkerületen és a Hűségkapun át az Ifjúsági Kör házánaál ért véget.

A ballagók utcai ruhában, kalapban rótták az utat. A kalapot vékony zöld szalag(ok) fogtá(k) körbe. Ahány szalag „díszítette” a kalapot, annyi évvel lépte túl a minimum négy évet. Volt, akinek a kalapját a zöld szalagok teljesen körülborították.

Négy és fél év az ember életének csak kis része, mégis az egész életére döntő hatással van, ekkor kapja meg azt az ismeretet, amely hivatásának ellátáshoz szükséges. Ezért gondolunk hálásan nagytekintélyű és -tudású professzorainkra, akik szigorúan megkövetelték a tudást. Tudomásom szerint teljes tandíjmentességet egyetlen hallgató sem élvezett, annyira magas volt az igény.

Az azóta eltelt 67 év múltán is visszavisszasíratom a soproni éveket. „Kár, hogy elmúlt, Jaj de kár!”

* * *

Néhány megjegyzés:

- *Selmecről szóló német ének: Selmec az egy szép városka...*
- *Koblenbrenner: szénégető (II. éves ballgató)*
- *Az itatás szavai: ...három ujjnyira az ajaktól, az ajakra, Eks (Nem Eksz!)*
- *Bierimpotentia: nem kötelező a sör ivása a praeses vezényszavára*
- *Alles auf's Loch: leülni (lefordítva: mindenki a lyukra)*
- *Bierscandal: sörskandalum, sörpárba*
- *Unparteiisch: pártatlan, semleges*
- *Was komm dort von der Höh': Mi jön onnan a begyőről (magasról)*

- *Es kommt der Fuchsmajor: a balekcsősz (rókaörmagy) jön*
- *Was bringt der Fuchsmajor?: mit hoz a balekcsősz?*
- *Er bringt ein Fuchs am Obr: egy balekot hoz a fülénél fogva*
- *Arsleder: farbor (seggbor)*
- *Verschiss: kiközösítés*
- *Hogy a szövegben feltüntetett költségek nagysága érzékelhető legyen, figyelembe kell venni a következőket: A létfenntartásra legalább havi 40 pengő kellett. 1 liter tej 10 fillér, egy zsömle 5 fillér, 1 kg félbarna kenyér 16 fillér. Kifőzdékben egy ebéd 57 fillér, vacsora 45 fillér volt. Napszám 1 P–1,5 P. Ezért a vizsgákra nagyon fel kellett készülni, mert az utóvizsga is sok pénzbe került a ballgatóknak.*

„Non scolae, sed vitae discimus!”

„Non scolae, sed vitae discimus!” Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk!

Már hónapok óta tervezgetjük: beszélgetnünk kellene az erdészeti szakoktatással kapcsolatos dolgokról. Szóba került, hogy legyen egy tematikus lapszám. Elhangzottak pro és kontra érvek, de végül levettük a napirendről. Jobbnak láttuk, ha felszítjuk a tüzet, és nem hagyjuk kialudni. Így talán nem jut a szakoktatás a könnyen kipipálható, fiókba rakható ügyek sorsára. Reménykedünk, az érintettek közül sokan ragadnak majd tollat vagy billentyűzetet, hogy megosszák gondolataikat az Erdészeti Lapok olvasóival, hogy kidomborítsák az évszázados jelzővel illethető szakoktatásunk értékeit, hogy megfogalmazzák az égető problémákat. Bizakodunk, az együttgondolkodás megteremtheti a megmenekülés, a továbblépés, esetleg az új perspektívák kialakításának esélyeit. Tudjuk, egy civil szervezet lehetőségei korlátozottak, egy belső terjesztésű lap üzenettovábbító képességei úgyszintén. Ennek ellenére meggyőződésünk, hogy fel kell szítani a tüzet.

Gondolatébresztőnek álljon itt néhány pillanatfelvétel a szakoktatás múltjából és jelenéből.

Az erdészeti szakoktatást az a szerves gondolkodás hozta létre, ami mintegy 250 évvel ezelőtt egy megfogható természeti erőforrás – az erdő – tartamos kezelésének megteremtését tűzte ki célul. A változó társadalmi igényeknek megfelelően különböző feladatokat kel-

lett és kell ma is megoldani. Meg kell tudni, hogy mennyi az erdő, hogyan növekszik, regenerálódik, milyen elemekből áll és milyenektől függ. Arra is választ kell adni, hogy milyen összefüggések vannak az egyes erdőalkotó tényezők között. Technológiákra van szükség, méghozzá a változó elvárásoknak megfelelően változóakra. Egyszerűen tudásra van szükség. Egy szerteágazó tudást igénylő szakma létrehozta a maga szakoktatását.

Ma azonban a szakoktatás léte különböző fenntartókon múlik. Gondoljunk bele, az erdészszakma egy kulcsfontosságú része olyan szervezetek kezébe került, amelyek gondolkodását négyéves periódusok határozzák meg. Egy olyan szakma kulcsfontosságú része, amely alapvetően évszázados perspektívákkal dolgozik. Számon kérhető-e ezeken a fenntartókon a fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítása? Mit kell tennünk azért, hogy a nyilvánvaló felelősségünk mellett az eszközeink is megmaradjanak?

Maholnap az erdészeti munkaerőpiacon egy új „termék” jelenik meg, az alapfokú képzett erdőmérnök. Sokan lesznek, de mire lesznek alkalmasak, kik fogják őket foglalkoztatni? El kellene gondolkodnunk, hogy az erdésztechnikusok és a 3 éves mérnökök versenye milyen eredményeket szül majd. Ha már „termékről” beszéltem, az is megfordul a fejemben, hogy az előállító felelőssége és üzleti érdeke a termék elhelyezése, hogy olyat állítson elő, amire szükség van. Nektünk, akik ma erdőmérnöki dip-

lomával rendelkezünk, az az érdekünk, hogy a diplománk keresett legyen, mert ez adja a diplománk értékét. Ugyanakkor ez fogja sarkallni a majdani érettségizőket is, hogy egy jó csengésű diploma megszerzésére adják a fejüket.

Az Erdőmérnöki Kar az utolsó intézmény, ahol még kultúrmérnököket képeztek. Ez adta az erdőmérnöki diploma értékének egy igen jelentős részét. Ne értsenek félre! Nem a ferde vasbeton híd nyíróvasainak helyes kiosztását kérem én számon, hanem a mérnöki gondolkodás, a feladat-meghatározás, a problémamegoldó képesség és a megvalósító tudás kialakítását kívánom megőrizni. Márpedig a műszaki jellegű tudományok erre tesznek képpesé. A nyitott, de ugyanakkor rendszerezett gondolkodás képessége érték.

Gondolatébresztőnek szánt soraimat azzal fejezem be, hogy még egyszer írásra, de még inkább cselekvésre sarkalljam olvasóinkat. Rengeteg a tennivalónk. Csak kiragadok egyet. Rendezzük szakmai jogosultságainkat! Építsük ki azt a rendszert, ami – a teljesség igénye nélkül – szakember alkalmazási kötelezettségekből, dinamikus fejlődő szakoktatásból, technikusokat és mérnököket egyaránt felkaroló kamarai tevékenységből áll.

Vádolhat persze bárki szakmai sovínizmussal. De kibújhatunk-e a szakmai felelősség alól, ha nem rendezzük dolgainkat, ha nem biztosítjuk a vállalt fenntartható erdőgazdálkodás eszközrendszerét?

Puskás Lajos